

Město Ralsko
jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. č. 256/2001 Sb.
o pohřbivnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
(dále jen zákon o pohřbivnictví)

vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona

Řád veřejného pohřebiště města Ralsko

Rada města Ralsko ve smyslu § 102. odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, v platném znění schválila tento Řád veřejného pohřebiště města Ralsko dne 9.12.2025. pod číslem usnesení R-17/13/25 a to ve smyslu zákona o pohřbivnictví.

Článek 1 **Úvodní ustanovení**

Řád veřejného pohřebiště se vydává na základě zákona o pohřbivnictví, po předchozím souhlasu Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 9.12.2025. vydaného pod č.j. KULK 72443/2025

Společenské poslání pohřebiště jako veřejného, zdravotně technického zařízení, určeného k rozloučení se zemřelými, k jejich pietnímu pohřbívání a k ukládání jejich zpopelněných ostatků vyžaduje, aby pohřebiště bylo udržováno v dobrém stavu.

Řád veřejného pohřebiště upravuje správu pohřebišť města Ralsko a povinnosti osob, kterým svědčí právo nájmu místa na pohřebištích, dále osob, které zde vykonávají objednané činnosti a návštěvníků pohřebišť, to vše v souladu se zákonem o pohřbivnictví.

Vysvětlení pojmů:

- ◆ Veřejné pohřebiště – dále jen pohřebiště
- ◆ Řád veřejného pohřebiště – dále jen Řád
- ◆ Provozovatel veřejného pohřebiště – vykonávající provozování veřejného pohřebiště ve smyslu § 18. odst. 2 zákona, dále jen správce, viz článek 5 řádu

Provozovatelem pohřebiště je Město Ralsko, IČO: 00831514, Kuřívody 701, 471 24 Ralsko, zastoupené starostou města Ing. Miloslavem Tůmou.

Správce pohřebiště jsou Technické služby města Ralsko, p.o., IČO: 19193009, Kuřívody 706, 471 24 Ralsko, zastoupené ředitelem Ing. Janem Kocourkem.

Článek 2 **Působnost řádu pohřebiště**

- ◆ Ustanovení tohoto Řádu se vztahuje na veřejné pohřebiště v Ralsku, v k.ú. Kuřívody, na parcele číslo 285/2 jehož součástí jsou:
  - místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
  - místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrodek
  - místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách

- společné hroby
- kolumbárium
- ◆ Vnější hranice těchto pohřebišť jsou vymezeny oplocením.

Řád je závazný pro provozovatele – město, správce a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatelé a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem správce pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.

Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím Zastupitelstva města ... prohlásit za „Čestný hrob“ na základě Pravidel pro udělování čestného občanství, čestných poct a ceny města .... Hrob, který bude prohlášený „Čestným hrobem“ bude opatřen nápisem „Čestný hrob“. Nájemci hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“ přísluší sleva z nájmu a služeb s nájmem spojených ve výši ... % u jednohrobu a urnového místa, ve výši ... % u dvojhrobu. Nájemce nesmí bez souhlasu Zastupitelstva města ... odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je město ... povinno učinit na své náklady opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti hrobu.

Náhrobek, vykazující vysoké uměleckořemeslné zpracování, je možné rozhodnutím Rady města ... prohlásit za „Cenný náhrobek“. Nájemce nesmí bez souhlasu Rady města ... odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Cenný náhrobek“, neprojeví zájem nájemci nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je město ... povinno učinit na své náklady opatření směřující k zachování „Cenného náhrobku“.

Článek 3

Rozsah poskytovaných služeb

Na pohřebišti v Ralsku jsou poskytovány tyto služby:

- ◆ nájem místa
- ◆ pro hroby, hrobky
- ◆ pro uložení lidských ostatků v urnách
- ◆ vsyp lidských ostatků
- ◆ kolumbárium
- ◆ pohřbívání
- ◆ výkopové práce související s pohřbením, nebo exhumací
- ◆ správa a údržba pohřebiště, včetně komunikací a zeleně
- ◆ vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště
- ◆ zajišťování odvozu a likvidace odpadů
- ◆ údržba a úprava hrobových míst
- ◆ spravování a udržování objektů na pohřebišti (obřadní síně, komunikace, inženýrské sítě, oplocení, WC)
- ◆ vykonávání dozoru nad dodržováním tohoto řádu
- ◆ zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby veřejnosti

V souladu s výsledky hydrogeologického posudku a stanoviskem Krajské hygienické stanice Libereckého kraje v České Lípě ze dne 26.11.2025, č.j. KHSLB 27335/2025 je na základě zákona o pohřebnictví tímto Řádem pro uložení lidských ostatků do hrobů stanovena na ústředním pohřebišti **tlecí doba v délce 15 let.**

Zemřelí mohou být na pohřebištech pohřbeni jen se souhlasem správce pohřebiště.

Článek 4

Povinnosti návštěvníků pohřebiště, způsob a pravidla užívání zařízení a doba zpřístupnění pohřebiště

Pohřebiště je veřejně místo, denně přístupné takto:

V zimním období od 1.10. do 31.3.	od 8:00	do 17:00
V letním období od 1.4. do 30.9.	od 7:00	do 20:00
V den Památky zesnulých, včetně předcházející soboty a neděle	od 7:00	do 20:00

Letní období je vymezeno platností letního času.

Správce je oprávněn povolit odůvodněnou výjimku individuálním povolením.

Návštěvníci jsou povinni opustit pohřebiště do konce uzavírací doby bez upozornění.

Mimo vymezenou dobu je ústřední pohřebiště uzamčeno.

Správce pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Správce zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti.

Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.

Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání alkoholických nápojů na pohřebišti.

Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se jen s prokazatelným souhlasem správce po předchozí úhradě poplatku a za podmínek stanovených správcem. Jde zejména o dodržování vyhrazených jízdnic tras, maximální povolené rychlosti apod. Ve zvlášť odůvodněných případech může správce pohřebiště povolit výjimku.

Na pohřebišti není dovolena jízda i jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních občanů, kteří jsou zproštěni poplatku. Chodci mají vždy přednost před vozidly. Přednost v jízdě má vozidlo, které přijíždí zprava. Pojízdne a zpevněné plochy na pohřebištech mohou být užívány k odstavení vozidla na nezbytně nutnou dobu pouze tak, aby tím nebyl omezen pohyb jiných vozidel. Na pohřebištech je zakázáno provádět opravy, údržbu a mytí vozidel.

Parkoviště uvnitř ústředního pohřebiště je povoleno užívat pouze v provozní době pohřebiště.

Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech.

Na pohřebišti je zakázán vstup osobám se psy, kočkami a jinými zvířaty, a to ani v taškách, aby nedocházelo ke znečišťování hrobových míst, jejich bezprostředního okolí a přístupů.

Návštěvníci jsou povinni chovat se na pohřebišti důstojně a pietně s ohledem na toto místo. řídit se Řádem pohřebišti. Zejména není návštěvníkům pohřebišti dovoleno se zde chovat hlučně, používat audio a video přijímače, kouřit, požívat alkoholické nápoje a jiné omamné látky, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby, nechat volně pobíhat vodit psy, kočky a jiná zvířata a používat prostory pohřebišti i jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.

Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnést v náhradních obalech mimo pohřebišti.

Svítilna mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Správce může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat.

Ukládání nádob, náradí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebišti – mimo stavebního. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.

Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti.

Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento Řád a správce.

Všechny osoby, vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebišti, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád, a to vždy s vědomím správce pohřebišti, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto řádu potřeba.

Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze na vyhrazených místech po předchozím souhlasu provozovatele pohřebišti. Není dovoleno umístění reklam na stromech, zařízeních pohřebišti ani na hrobových místech a jejich zařízeních.

Článek 5 Správce pohřebišti a jeho povinnosti

Správce pohřebišti

Pohřebišti města Ralsko je provozováno na základě smlouvy prostřednictvím správce, kterým jsou Technické služby města Ralsko, p.o., IČO: 19193009, Kuřívody 706, 471 24 Ralsko, zastoupené ředitelem Ing. Janem Kocourkem.

Povinnosti správce

Správce pohřebiště je povinen zejména:

- ◆ Provozovat pohřebiště v souladu se zákonem o pohřebnictví, tímto zveřejněným Řádem a zvláštními právními předpisy (např. zákon o odpadech, zákon o ochraně osobních údajů, zákon o shromažďování apod.).
- ◆ Stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa dle typu pro každého nájemce.
- ◆ Zdržet se ve styku s pozostalými chování nešetřného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí osob, které sjednaly pohřbení.
- ◆ vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle ustan. § 21. odst. 1 zákona o pohřebnictví (o zemřelých, o nájemci, o hrobovém zařízení, o způsobu uložení lidských pozůstatků a ostatků). Současně je povinen udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.
- ◆ V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.
- ◆ V případě rušení pohřebiště správce postupuje dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
- ◆ Připravit k pronájmu nová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. (tzn. vytýčit – označit schématickým plánkem, číselně označit, vyčistit). Pronajímat tato místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek, stanovených zákonem o pohřebnictví a Řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly, či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměrů. *Žádný zájemce o pronájem místa na pohřebišti nemá nárok na individuální umístění hrobového místa mimo vymezený prostor stejného charakteru a rozměru.*
- ◆ Zabezpečovat výkopy hrobů a služby, související s pohřbíváním, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků, (vsypy, rozptyly, uložení uren). Tuto povinnost může zajistit i u třetího subjektu.
- ◆ Zajišťovat údržbu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů, pokynů příslušného správního orgánu, provádět údržbu cest a chodníků, opravovat oplocení, společná zařízení a inženýrské sítě v rozsahu stanoveném smlouvou, dbát na úpravu pohřebiště a předkládat Městu Ralsko návrhy na rozvoj a modernizaci pohřebiště.
- ◆ Zajišťovat likvidaci odpadů z pohřebiště předepsaným způsobem.
- ◆ Zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebištech, včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch.
- ◆ Umožnit oprávněným osobám provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.
- ◆ Spolupracovat při provádění evidence a vyřizování stížností včetně reklamací souvisejících se správou pohřebiště města Ralsko
- ◆ Správce pohřebiště je povinen písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu.

- ◆ Správce pohřebiště je povinen během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště.
- ◆ Správce pohřebiště předloží písemně (protokolárně) Městu Ralsko alespoň 2 x ročně (jaro, podzim) návrh na předání náhrobků a ostatního hrobového zařízení, které si nájemce neodebere, nebo nezajistí prokazatelně jeho odstranění do 30-ti dnů po skončení nájmu.

Článek 6 Užívání hrobového místa

Nájem hrobového místa (dále jen nájem) vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem a správcem (dále jen smlouva o nájmu). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, výši nájemného a výši úhrady za služby spojené s nájmem. Výše nájemného a ceny služeb spojených s nájmem je stanovena cenovým výměrem, který vydává Město Ralsko.

K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je nájemce povinen poskytnout pronajímateli – správci pohřebiště veškeré údaje, jejichž vedení je předepsáno ustanovením § 21, odst. 1 zákona o pohřebnictví, kterými jsou:

- ◆ jméno a příjmení osoby, jejíž lidské pozůstatky jsou na pohřebišti ukládány, místo a datum jejího narození a úmrtí a její rodné číslo.
- ◆ list o prohlídce zemřelého.
- ◆ záznam o nebezpečné nemoci, pokud osoba, jejíž lidské pozůstatky mají být uloženy do hrobu nebo hrobky, byla-li touto nemocí nakažena.
- ◆ jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a rodné číslo nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název firmy, sídlo a identifikační číslo nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu.
- ◆ údaje o hrobovém zařízení daného hrobového místa.
- ◆ dále případně údaje o vlastníkovi hrobového zařízení, není-li vlastníkem nájemce, a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození
- ◆ jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu

Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit správci pohřebiště.

V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro pohřebiště na němž se hrob nachází, to je 15 let.

Nájem hrobových míst se sjednává zpravidla na dobu:

pro hrob	na 15 let
pro hrobku novou	na 15 let
pro urnová a epitafní místa	na 15 let

Osvobození od úhrady nájmu a služeb s nájmem spojených, jakož i slevy z cen může učinit pouze Rada města.

Podnájem hrobového místa je zakázán.

Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na pronajatém místě hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny správce pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.

Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze prostřednictvím správce pohřebiště novou smlouvou. Současně s převodem nájemního práva je dosavadní nájemce a vlastník hrobky, náhrobku, nebo hrobového zařízení povinen předložit správci pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby, nezůstávají-li i nadále v jeho vlastnictví.

Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu pronajatého hrobového místa v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu.

Je-li nájemcem fyzická osoba, přechází právo nájmu na dědice. Je-li nájemcem právnická osoba, přechází právo nájmu na jejího právního nástupce. Dědic, nebo právní nástupce nájemce je povinen doložit správci titul k přechodu nájmu a sdělit údaje, potřebné pro vedení evidence.

Správce pohřebiště může odstoupit od smlouvy o nájmu, s výjimkou smlouvy o nájmu hrobu, kde dosud neuplynula stanovená tleecí doba, jestliže nájemce neuhradí dlužné nájemné, nebo úhradu za služby spojené s nájmem do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu správce písemně vyzval.

Jestliže nájemce podá před uplynutím sjednané doby nájmu návrh na prodloužení smlouvy o nájmu, může správce pohřebiště jeho návrh odmítnout jen v případě, že:

- ◆ nájemce neplní své povinnosti podle odstavce 9 a 15 této části Řádu.
- ◆ nájemce neuhradil dlužné nájemné nebo úhradu za služby spojené s nájmem do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu správce písemně vyzval, nebo
- ◆ má-li být pohřebiště zrušeno podle § 24 odst. (1) zákona o pohřebnictví.

Pokud si nájemce po skončení nájmu neodebere hrobové zařízení včetně urny, postupuje správce pohřebiště podle § 20, písm. f), bod 4 a 5 zákona o pohřebnictví.

Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a

na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25, odst. 4 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.

Nájemce je povinen provádět údržbu pronajatého hrobového místa a hrobového zařízení v následujícím rozsahu a způsobem:

- ◆ nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa.

- ◆ zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob.
- ◆ odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa na vsypové loučce, je správce pohřebiště oprávněn tak učinit sám.

Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučini po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě správce, je správce pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.

Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.

Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím správce a nájemce je povinen poskytnout správci veškeré údaje, jejichž vedení je předepsáno ustanovením § 21, odst. 1 zákona o pohřebnictví.

Nájemce je povinen zajistit si číselné označení hrobových míst sám. Podmínkou je, že na všech hrobech bude číslo umístěno v přední části hrobu, musí mít jednotný vzhled a velikost. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst určené správcem, tyto čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům.

Po zániku nájmu se lidské ostatky, o jejichž nové uložení se bývalý nájemce nepostaral, ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky uloženy pod úroveň dna hrobu. Ponechané zpopelněné lidské ostatky se vyjmou a uloží do společných hrobů bez úředních obalů.

Článek 7

Podmínky zřízení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník, nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předešlém souhlasu správce pohřebiště za jím stanovených podmínek.

Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám, nebo odstranění věcí na pronajatém hrobovém místě je vždy třeba předešlého prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí povinen činit tak dle pokynů správce pohřebiště, nájemní smlouvy a tohoto Řádu.

Podmínky ke zřízení hrobového zařízení mimo hrobky určuje správce v rozsahu:

Určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci. Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny.

Základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy. Základy pod rám musí být provedeny do hloubky nejméně 50 cm pod terén (pokud jsou vyztuženy).

Přední a zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů.

Nápisy na náhrobcích nesmí být v rozporu s obecně závaznými právními normami.

V případě, že je místo na pohřebišti pronajato **ke zřízení hrobky**, je nájemce oprávněn zřídit hrobku způsobem, v rozsahu a za podmínek stanovených individuálním souhlasem provozovatele ke zřízení hrobky, v rozsahu:

- ◆ posouzení okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům) *a zabezpečení stability sousedních zařízení a staveb*,
- ◆ předložení projektové dokumentace stavby hrobky (např. tvar hrobky, rozměry, odvětrávání, typ terénu a půdy, prostoru hrobky pro požadovaný počet rakví, rozsah výkopu),
- ◆ návrhu materiálů a hlavních konstrukčních prvků včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením (základové pasy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předloženého statického výpočtu,
- ◆ určení místa uložení přebytečné zeminy (zajištění oddělení případných lidských ostatků, naložení, odvoz a uložení zeminy na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření),
- ◆ provedení základových pásů včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby,
- ◆ zhotovení stěn, svislé i vodorovné výztuže, otvorů pro patra a odvodnění,
- ◆ svrchní zakončení stavby (betonový věnec, vnitřního zakrytí stropnicemi a následná izolace proti povrchové vodě),
- ◆ určení minimální světlosti otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení,
- ◆ obsypu stěny hrobky, úpravy okolního terénu,
- ◆ povinnosti předat stavbu včetně souhlasu provozovatele a správce pohřebiště tuto stavbu užívat.

V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky, hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným správcem pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omezována.

Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit správci pohřebiště a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci.

Na pronajatém hrobovém místě lze vysadit strom, nebo keř pouze s předchozím písemným povolením správce pohřebiště. Správce může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.

Vlastník hrobového zařízení je oprávněn s tímto nakládat bez omezení vlastnických práv, včetně odstranění hrobového zařízení z pohřebiště po předchozím projednání se správcem.

Článek 8

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

Hroby pro ukládání lidských pozůstatků musí splňovat následující požadavky:

- ♦ jejich hloubka musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1.5 m, u dětí mladších 10 let nejméně 1.2 m,
- ♦ dno hrobu musí ležet nejméně 0.5 m nad hladinou podzemní vody,
- ♦ boční vzdálenosti mezi jednotlivými hroby musí činit nejméně 0.3 m
- ♦ rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkyplenou zemínou ve výši minimálně 1.2 m.

Před uplynutím tlečí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské pozůstatky, pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských ostatků a vrstva ulehle zeminou nad rakví bude činit nejméně 1 m.

Před uplynutím tlečí doby mohou být lidské ostatky exhumovány na žádost nájemce hrobového místa jen se souhlasem okresního hygienika, nebo nařídí-li exhumaci v trestním řízení soud, nebo státní zástupce. Náklady na exhumaci hradí ten, kdo o ni požádal. Správce pohřebiště zajistí při exhumaci provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.

Pokud jsou lidské ostatky uloženy v hrobce, není třeba k jejich přemístění, nemá-li být rakev otevřena, souhlasu okresního hygienika.

Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem správce a způsobem, který odpovídá podmínkám ukládání na daném pohřebišti (u hrobů zpravidla k nohám).

V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí správce úhradu nájemného a služeb spojených s nájmem na dobu tlečí od osoby, která obstarává pohřbení zemřelého nájemce. Nepožádá-li nikdo o uzavření nájemní smlouvy k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po tlečí dobu bez nájemce s povinností správce o toto místo pečovat.

Rakve, použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlečí době zetlely (mineralizace) spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují

zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² drží ve velku. Pro výrobu rakví, ukládaných do hrobu na pohřebišti, nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl lze použít jen omezeně. Výplň rakví může být pouze z lehece rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír a látky. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla, obsahující složky škodlivých látek. Před spuštěním do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno se spodní částí rakve.

Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve:

- ◆ vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo
- ◆ kovové nebo
- ◆ dle ČSN Rakve

Maximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m.

Pokud jsou lidské ostatky uloženy v hrobech a je třeba jejich přemístění, vyžádá si správce souhlas hygienika v případě, že je zjevné, že lidské ostatky nejsou zetlelé.

Všechny rakve, v nichž jsou uloženy lidské pozůstatky před pohřbením, musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.

Článek 9

Podmínky pro otevření hrobu – hrobky provozovatelem pohřební služby

Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud správce pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky:

- ◆ písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby
- ◆ doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby – práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku)
- ◆ prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i náradí a na vlastní odpovědnost
- ◆ osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otvírat
- ◆ doklad o ověření znalostí předpisu BOZP a PO
- ◆ provede protokolární převzetí pracoviště před i po otevření hrobu včetně případných fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.

Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otvírat, musí být správcem pohřebiště seznámen s Řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.

Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, správce pohřebiště je oprávněn kdykoli

- ◆ zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby
- ◆ požádat o přerušeni prací: v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit

Otevření hrobu, u něhož neuplynula třecí doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.

Správce pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku věhřie, dešťových srážek, nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.

Náklady vzniklé správci pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Správce pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 10 **Dřeviny, lavičky a ostatní**

Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem správce. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.

Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy s výjimkou toho, kdy se nájemce písemně zaváže k tomu, že bude místo užívat pouze k uloženi zpopelněných lidských ostatků.

Správce může dle svého uváženi a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejíž výsadbě nedal souhlas.

Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodrženi zvláštního předpisu (viz zákon o ochraně přírody a krajiny).

Všechna trvalá zeleň, vysazená na pohřebišti, se stává majetkem zřizovatele pohřebiště.

Pokud je růstem vzrostlých stromů způsobována nájemci škoda na majetku, rozhoduje o způsobu řešení nebo náhrady příslušný správní orgán.

Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předehozího souhlasu správce.

Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti správce, nebo osoba, které k tomu udělí správce souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.

Jednoduché práce nutné k udržování a okrašlování hrobových míst provádějí na pronajatých místech nájemci nebo fyzické, či právnické osoby nájemci pověřené.

Článek 11 Sankce

Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle zákona o přestupcích, zákona o obcích a souvisejících obecně závazných právních předpisů.

Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zák. č. 256/2001 Sb., v platném znění

je nájemcem místa na pohřebišti a nezajišťuje údržbu pronajatého hrobového místa i přes písemné upozornění správce.

zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti.

Za přestupky uvedené výše lze uložit pokutu až do výše 50.000,- Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Za přestupek se nepovažuje jednání uvedené výše, které je správním deliktem, postižitelným podle zvláštního právního předpisu.

Článek 12 Ostatní ustanovení

Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.

Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.

Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí a je jí pověřen příslušný orgán města Ralsko – Městská policie a Technické služby města Ralsko, p.o.

Výjimky z Řádu pohřebiště dle individuální žádosti může schválit Rada města.

Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu vojenských hrobů a pohřebišť, civilních válečných hrobů a pohřebišť, vztahují se na péči o ně zvláštní předpisy (viz např. zákon o státní památkové péči).

Článek 13 Závěrečné ustanovení

Tento Řád veřejného pohřebiště města Ralsko byl uzavřen v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích, v platném znění a byly splněny podmínky pro jeho schválení stanovené tímto zákonem (§ 41). Tento řád je účinný dnem 9.12.2025. Řád veřejného pohřebiště bude vyvěšen na úřední desce MěÚ Ralsko po dobu 15 dnů a po celou dobu platnosti tohoto řádu musí být vyvěšen na pohřebišti na místě obvyklém.

V Ralsku, dne 9.12.2025 .... Ing. Miloslav Tůma, starosta města

